

[Bilgrav-Nielsen.]

tionsproduktion, som baseres på salg til udlandet. I så fald skulle det radikale venstre hilse det meget velkommen.

Den foreslåede nedlæggelse af de nuværende tre værnstabe må ligeledes vurderes til at ville betyde væsentlige besparelser, idet der også her mellem de tre værn er sammenfaldende opgaver, som på mere rationel måde og med indsats af færre personer kan varetages af den foreslåede forsvarsstab.

Besparelser vil også fremkomme ved personelreduktioner på andre områder, hedder det i ministerens fremsættelse. Af særlig vigtighed må det siges at være, at indkaldte værnepligtige i stigende omfang fritages for at være oppassere dels for hinanden, dels for befalingsmændene. Jeg skal i øvrigt ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på personelforholdene, da et forslag på dette område jo er bebudet.

Med hensyn til den del af lovforslaget, som omhandler styrkemålene, er disse i lovforslaget angivet ved en ca.-betegnelse mod nu ved et mindstemål. Jeg er enig i den betragtning, forsvarsministeren giver udtryk for i fremsættelsen, at ca.-betegnelsen er et mere reelt udtryk for de faktiske forhold, og at der samtidig med indsættelse af dette udtryk skabes plads for en vis ønskelig fleksibilitet.

Men i øvrigt går vi i det radikale venstre ud fra, at vi på dette område som på alle andre områder vedrørende lovforslaget kan få en grundig drøftelse af problemerne i udvalget. Vi anser det for nødvendigt, at der forud for en endelig fastlæggelse af styrkemålene må foretages en dybtgående analyse af alle de faktorer, der tilsammen er udtryk for den faktiske styrke: mandskabets uddannelse, fordeling på værnepligtige, frivillige og befalingsmænd, våbnenes effektivitet m. v. Måske er det slet ikke hensigtsmæssigt, endsige muligt, at angive styrkemålene alene ved antallet af soldater.

Den tjenestetidsnedsættelse fra 14 til 12 måneder, som er bebudet i forbindelse med lovforslaget, hilser vi i det radikale venstre meget velkommen. Jeg skal her udtrykke ønske om, at nedsættelsen sker så hurtigt som muligt både for menige og for sergenter. Men da det af ministerens fremsættelse kunne se ud, som om særlige foranstaltninger er nødvendige, for at tjenestetiden kan ned-

sættes, vil jeg gerne på linje med den socialdemokratiske ordfører spørge, hvilke eventuelle foranstaltninger det er, ministeren har i tankerne. Er der tanker om en afkortning i soldaternes fritid eller om flere indkaldelser f. eks.? Jeg går endvidere ud fra, at der samtidig med nedsættelse af den militære tjenestetid inden for forsvaret sker en tilsvarende nedsættelse af tjenestetiden for militærnægterne.

I henseende til beredskabet skal jeg her pege på, at det ville være i nøje overensstemmelse med igangværende rationaliseringer, om man også på dette område ville skabe mulighed for fleksibilitet. Det forholder sig jo således, at betegnelsen „stående styrker“ i dag er defineret som enheder, der i fredstid er helt eller delvis bemandede, hvilket vil sige, at hærens personelstyrke kontinuerligt er beskæftiget ved de operative enheder. Spørgsmålet er derfor, om det ikke ville være muligt under fuld hensyntagen til effektiviteten at anlægge en ny definition af betegnelsen stående styrker, således at disse herefter dels kan bestå af kontinuerligt virkende personel ved operative enheder, dels af personel, der efter endt uddannelse som værnepligtige eller som frivillige er hjemsendt og beskæftiget i en civil sektor, men forpligtet til at kunne give møde ved en operativ enhed inden for en bestemt fastsat tidsfrist. Jeg går ud fra, at også dette problem kan blive underkastet en grundig behandling i udvalget. Jeg går endvidere ud fra, at forsvarsministeren vil være positivt indstillet over for mulighederne for at gennemføre forsøg efter ovennævnte principper, såfremt udvalget anmoder herom.

Det radikale venstre har tidligere stillet forslag om forsøg med sigte mod en opdeling af beredskabet; senest gjorde vi det ved det såkaldte lille forsvarsforlig i 1966. De øvrige forligspartier gav dengang tilslutning til sådanne forsøg. Vi håber, at der stadig er vilje til at lade forholdene undersøge. For os er der ingen tvivl om, at det skulle være muligt at komme endnu længere ned med tjenestetiden, og at det skulle være muligt yderligere at mindske udgifterne både i personelsektoren og i drifts- og vedligeholdelsesektoren, uden at der sker nogen forringelse af beredskabets effektivitet.

Med baggrund i det her anførte og med baggrund i lovforslaget som sådant vil vi i